

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **JUDr. J. M., Š.**, Košice, správca konkurznej podstaty úpadcu M., s. r. o. v konkurze, P., proti žalovanému: **K., spol. s r. o. P.**, so sídlom J., 080 01 P., o určenie neúčinnosti právneho výkonu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cbi/3/2007-28 zo dňa 10. mája 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cbi/3/2007-28 zo dňa 10. mája 2007 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** tomuto súdu na ďalšie konanie

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým Krajským súdom v Košiciach rozhodol tak, že právny úkon, kúpna zmluva zo dňa 18.10.2005 uzavretá podľa § 588 a následne OZ medzi dlžníkom M., s. r. o. so sídlom J., P., IČO: X., ako predávajúcim a žalovaným K., s. r. o. P., IČO: X., ako kupujúcim, je voči konkurzným veriteľom právne neúčinný.

V odôvodnení sa konštatuje, že žalobca sa domáha, aby súd určil, že dlžníkovým právne úkony urobené podľa § 15 ods. 4 písm. d/ zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky a sú voči konkurznému veriteľovi právne neúčinné.

Súd z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi sporovými stranami bola uzavretá zmluva dňa 18.10.2005, na základe ktorej bola odpredaná nehnuteľnosť par. č. X., zastavané plochy a nádvoria o výmere 1155 m², evidovaná na LV č. X. v kat. úz. P.

v celosti spod budovy Starej mraziarenskej kocky súp. č. X. za kúpnu cenu 542 850 Sk. Kúpna cena bola zaplatená v hotovosti do pokladne predávajúcemu, ktorý to potvrdil vlastnoručným podpisom. Účinky vkladu vlastníckeho práva nastali dňa 26.10.2005. Predmetnú budovu spolu s pozemkom nadobudol úpadca darovacou zmluvou zo dňa 14.3.2005 od žalovaného ako darcu. Spoločníkmi úpadcu i žalovaného, v prípade darovacej zmluvy darcu i obdarovaného, sú tie isté osoby - Ing. K. B. a Ing. F. K.. Darovacia zmluva bola uzavretá necelých 9 mesiacov pred vyhlásením konkurzu. Nadobudnutú budovu s pozemkom použil úpadca na zabezpečenie úveru od Slovenskej sporiteľne, a. s. Dňa 18.10.2005, menej ako dva mesiace pred vyhlásením konkurzu, kúpnu zmluvou číslo N 104/2005, NZ 108 79/2005 úpadca ako predávajúci previedol pozemok pod budovou Starej mraziarenskej kocky, ktorý nadobudol darovacou zmluvou do vlastníctva žalovaného ako kupujúceho, t.j. naspäť do vlastníctva darcu za kúpnu cenu 542 850 Sk. Personálne prepojenie bolo rovnaké ako pri darovacej zmluve. Majetok úpadcu, z ktorého možno uspokojiť veriteľov v konkurze sa tak znehodnotil, pretože samotná budova bez pozemku, na ktorom je postavená, sa stala ťažšie predajnou. Na túto skutočnosť sa poukazuje aj v znaleckom posudku č. 17/2006 zo dňa 8.3.2006. Táto skutočnosť mala za následok, že záujemcovia, ktorí prejavili záujem o kúpu nehnuteľností, napokon svoje ponuky nepodali, pričom argumentovali tým, že stavba je na cudzom pozemku a prístup je k nej sťažený, čo by si vyžiadalo aj ďalšie náklady.

Uzavretím predmetnej kúpnej zmluvy žalobca aj žalovaný konali v úmysle ukrátiť konkurzných veriteľov, pretože predaj budovy Starej mraziarenskej kocky bol takýmto právnym úkonom skomplikovaný a jeho cena sa výrazne znížila, čím došlo k ukráteniu veriteľov, preto súd s poukazom na § 4 písm. d/ zák. č. 328/1991 Zb. ZKV určil, že právny úkon je právne neúčinný voči veriteľom.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku podal žalovaný odvolanie. Uviedol, že súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí vychádzal z neúplného zisteného skutkového stavu veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, a takto zistený skutkový stav nesprávne právne posúdil a vo vzťahu k hmotno-právnej úprave sa nevysporiadal so všetkými skutočnosťami a dôkazmi uvedenými v žalobe. V tejto súvislosti poukazuje na to, že predmetná kúpna zmluva uzavretá dňa 18.10.2005 nie je právnym úkonom, ktorým by boli ukrátení veritelia úpadcu. Žalovaný získal nehnuteľnosť do svojho vlastníctva na základe

zaplatenej kúpnej ceny a táto kúpna cena bola po vyhlásení konkurzu zahrnutá do konkurznej podstaty, z ktorej môžu byť konkurzní veritelia v rámci konkurzu uspokojení. Podat' odporovaciú žalobu je možné úspešne len vtedy, keď bude preukázané ukrátenie veriteľovej pohľadávky. Prvostupňový súd sa nevysporiadal s touto základnou otázkou prípustnosti, resp. úspešnosti žaloby v tomto konaní. Úmysel ukrátiť konkurzného veriteľa v tomto konaní nie je daný a žalobca v konaní spoľahlivo nepreukázal tento úmysel. Ďalej poukazuje na to, že nadobudnutú budovu s pozemkom použil úpadca na zabezpečenie úveru od Slovenskej sporiteľne, a. s. Slovenská sporiteľňa, a. s., ako záložný veriteľ udelila písomný súhlas záložcovi (žalovanému) na prevod pozemku a Starej mraziarenskej kocky s tým, že záložné právo zostane zachované. Tento súhlas bol udelený záložným veriteľom k darovacej zmluve zo dňa 14.3.2005, ktorou žalovaný previedol vlastnícke právo na spoločnosť M., s. r. o. Slovenská sporiteľňa, a. s., bola po vyhlásení konkurzu najväčším konkurzným veriteľom úpadcu. S poukazom na uvedené skutočnosti, konkurzní veritelia úpadcu tak nemohli byť týmto právnym výkonom ukrátení a tento právny úkon nemohol byť urobený v úmysle ukrátiť konkurzných veriteľov, keďže bol urobený s vedomím jedného z najväčších veriteľov úpadcu.

Žalovaný ďalej nesúhlasí s právnym názorom prvostupňového súdu, že uzavretím kúpnej zmluvy mal znehodnotiť majetok úpadcu. Takýto záver nevyplýva ani zo znaleckého posudku vypracovaného dňa 8.3.2006. Znalecký posudok uvádza len rizikové faktory sťaženia predaja, ale nikde nekonštatuje, že by došlo k znehodnoteniu majetku úpadcu. To, že v skutočnosti nedošlo k znehodnoteniu majetku úpadcu a ani znemožneniu, či sťaženiu jeho predajnosti uzavretím kúpnej zmluvy, dokazuje aj tá skutočnosť, že obchodná spoločnosť A., a. s., Košice, kúpila mimo dražbu nehnuteľnosť Starú mraziarensku kocku bez pozemku, teda nemohlo dôjsť k ukráteniu konkurzných veriteľov konaní.

Postupom súdu prvého stupňa bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom. Prvostupňový súd napriek tomu, že žalovaný sa v čas a riadne ospravedlnil a trval na osobnej účasti na pojednávaní, rozhodol vec v jeho neprítomnosti a v rozhodnutí vôbec neuviedol, prečo konal v neprítomnosti účastníka konania, čím došlo k porušeniu ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Žalovaný záverom poukazuje na to, že prvostupňový súd sa v konaní nevysporiadal s prípadnou aktívnou legitimáciou žalobcu. Žaloba bola podaná dňa 19.3.2007, pričom dňa 19.2.2007 nadobudlo právoplatnosť opatrenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6K 162/2005, ktorým súd súhlasil s predajom majetku úpadcu patriaceho do konkurznej

podstaty mimo dražby, a to nehnuteľnosti zapísanej na LV číslo X. k. ú. P., t. j. budova Stará mraziarenská kocka bez pozemku v prospech spoločnosti A., a. s., P..

Preto navrhuje napadnuté rozhodnutie zmeniť, prípadne zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací(§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec podľa § 212 odsek 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 písm. e/ O.s.p. Z obsahu spisu je zrejmé, že predmetom konania je určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu úpadcu M., s. r. o. v konkurze, so sídlom P., J., voči konkurzným veriteľom podľa § 15 ods. 4 písm. d/ ZKV.

Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 328/98/91 Zb. v znení neskorších zmien a doplnkov o konkurze a vyrovnaní(ďalej len ZKV), konkurzný veriteľ alebo správca sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkove právne úkony podľa ods. 2 až 6, ak ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky konkurzného veriteľa, sú voči konkurznému veriteľovi právne neúčinné. Toto právo má konkurzný veriteľ alebo správca aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo, ak už bol uspokojený.

Podľa § 15 ods. 4 písm. d/ ZKV, odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol konkurzný veriteľ dlžníka ukrátený, a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu medzi dlžníkom, ktorý je právnickou osobou a právnickou osobou, v ktorej sú osoby uvedené pod písm. a/ a b/ štatutárnym orgánom, členom štatutárneho orgánu, prokuristom alebo likvidátorom.

Na majetok dlžníka M., s. r. o., bol uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 6K 162/05-13 zo dňa 6.12.2005 vyhlásený konkurz.

Žalobca predmetnou žalobou sa domáha určenia neúčinnosti kúpnej zmluvy uzavretej dňa 18.10.2005 medzi dlžníkom M., s. r. o., P., ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim formou notárskej zápisnice N 470/2005, NZ 48699/2005, predmetom ktorej bol predaj nehnuteľností parcely KN X., zastavané plochy a nádvoría vo výmere 1155 m² evidovanej na LV č. X. kat. úz. P.. Predmetná nehnuteľnosť bola predaná za dohodnutú kúpnu cenu vo výške 542 850 Sk. Medzi sporovými stranami nie je sporné, že žalovaný kúpnu cenu zaplatil v dohodnutej výške a kúpna cena bola zahrnutá do konkurznej podstaty úpadcu. Žalobca opodstatnenosť svojho uplatneného práva dôvodí tým, že uvedeným právnym úkonom dlžníka došlo k ukráteniu konkurzných veriteľov, keďže majetok úpadcu pozostáva z budovy

- Starej mraziarenskej kocky bez pozemku, ktorý vlastní žalovaný na základe napadnutej kúpnej zmluvy a v dôsledku toho sa cena majetku výrazne znížila, resp. speňaženie konkurznej podstaty sa skomplikovalo.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy, a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. V odôvodnení rozsudku pri právnom posúdení veci musí súd konkrétne poukázať na právny predpis, z ktorého svoje právne posúdenie odvodzuje. Nestačí obmedziť sa na citáciu zákonných ustanovení, ale je potrebné právny predpis stručne vyložiť v súvislosti s riešením predmetnej veci tak, aby bol zřejmý vzťah medzi skutkovým zistením a právnym posúdením veci.

Súd prvého stupňa sa uvedeným ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. dôsledne neriadil. Súd nemôže vychádzať len z tvrdení uvádzaných žalobcom bez akejkol'vek vecnej a právnej argumentácie a žalobe vyhovieť bez toho, aby postupoval v zmysle § 120 ods. 1, § 122 ods. 1, § 123 O.s.p. a § 132 O.s.p.

Podľa § 15 ods. 4 zákona o konkurze a vyrovnaní je možné úspešne odporovať právnym úkonom dlžníka, ak sa preukáže ukrátenie veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky ako objektívna skutočnosť. Tým, že úpadca uzavrel predmetnú kúpnu zmluvu so žalovaným, nie je možné jednoznačne dôvodiť, že došlo k zmenšeniu majetku úpadcu, a že tento právny úkon má za následok ukrátenie uspokojenia veriteľovej vymáhateľnej pohľadávky. Taktiež nie je možné stotožniť sa so záverom súdu prvého stupňa, že s uzavretím kúpnej zmluvy sa znehodnotil majetok úpadcu, respektíve, že sa sťažila pozícia predaja tejto nehnuteľnosti. Žiadny relevantný dôkaz o tejto skutočnosti nebol predložený. Žalovaný vo svojom podanom odvolaní poukazuje na tú skutočnosť, že v rámci speňaženia majetku úpadcu obchodná spoločnosť A., a. s., Košice, už kúpila mimo dražbu budovu - Stará mraziarenská kocka zapísanej na LV č. X., k. ú. P., bez pozemku, a to na základe opatrenia Krajského súdu v Košiciach spisovej značky 6K 162/2005, ktorým konkurzný súd vyslovil súhlas s predajom majetku úpadcu, a preto odvolateľ má za to, že nemohlo dôjsť k ukráteniu veriteľov v konkurznom konaní.

Keďže prvostupňový súd pojednával v neprítomnosti žalovaného a vo veci rozhodol napriek tomu, že sa riadne a včas ospravedlnil z relevantných dôvodov (PN) a trval na osobnej účasti na pojednávaní, týmto postupom mu ako účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., a tým mu nebola daná možnosť zúčastniť sa na pojednávaní a vyjadriť sa k meritu veci, respektíve navrhnúť doplnenie dokazovania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 3 O.s.p. O náhrade trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

V priebehu odvolacieho konania žalobca oznámil, že uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 6k 162/2005-101 zo dňa 17.5.2007 zanikla funkcia správcu konkurznej podstaty úpadcu JUDr. J. H. a do funkcie správcu konkurznej podstaty bol ustanovený nový správca – JUDr. J. M., Š., Košice. Odvolací súd zmenu na strane žalobcu akceptoval a ďalej v konaní pokračoval s novým správcom konkurznej podstaty.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 31. júla 2008

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M. B.